

ΙΣΤΟΡΙΚΑΙ ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑΙ

Η ΜΑΝΤΑΜ ΝΤΕ ΠΟΜΠΑΝΤΟΥΡ

III

Τό μίδος τών Παριδιώνών εναντίον τής Πομπαντούρ.—“Ένα γράμμα μέσα στην κούνια του επιδόξου διαδόχου.— Η αδιαφορία τού βασιλέως.— Τό πρόωρον γήρας και η τρομερή άδυναμία τής Πομπαντούρ.— Ο θάνατός της.

Τήν εποχήν που η μαντάμ ντέ Πομπαντούρ κατόρθωσε να έλκύση τόν Λουδοβίκο XV μπορούσε κανείς να τη συγκραλέξη μέσα στις πιο όμορφες γυναίκες τού Παρισιού, μπορούσε ίσως να την πη την πιο όμορφη. Είχε μέσα στο σύνολον της φυσιογνωμίας της ένα μίγμα ζωηρότητας και τρυφερότητας, εΐτανε τόσο πολύ εκείνο που λέμε οραία και χαριτωμένη γυναίκα, ώστε αυτές οι φυσικές αρετές της μαζί με τις διανοητικές την καθιστούσαν ένα είδος φαινομένου. Δεν εΐταν τόσο η κατασκευή του προσώπου της που συνέτειναν σ' αυτό, όσο η διαρκής έναλλαγή αυτού. Αυτή η γυναίκα είχε σπουδαίει τόσο πολύ τη φυσιογνωμία της, ώστε μονάχη της εΐδνε την έκφραση που της υπηγόρευαν οι περιστάσεις.

Οι Παρισινοί όμως δεν έβλεπαν δίχλου με καλό μάτι την Πομπαντούρ. Όταν από τό μέγαρον νε' Έβρε άφρηθήσαν τό διάσημα τών παλαιών ενγενών ιδιοκτητών του για να μπουν στη θέση τους τό διάσημα τής Πομπαντούρ, οι τοίχοι τού μεγάρου την άλλη μερά ησαν γεμάτοι με σάτυρες και πειραχικά τραγουδάκια για την Πομπαντούρ που έδειχναν άρκετά τās διαθέσεις τού λαού.

Ο βασιλεύς όμως έξηκολούθει τās σχέσεις του με την Πομπαντούρ, οι οποίες όσο περνούσαν τό χρόνια, γίνοντουσαν και πιο εγκάρδιες. Είχε συνειθίσει πιά μαζί της και εΐταν άδύνατο να την άποχωριστή. Τήν έγκατέστησε στο Ισόγειο τού ανακτόρου τών Βερσαλιών και τό διαμερισμάτ της συγκοινωνούσαν με τό δικά του με μιά κρυφή σκάλα, ούτως ώστε να μπορούνε να βλέπονται χωρίς να ελνε ύποχρησιμότητά να περνούνε από τό άλλα διαμερισμάτα.

Όστόσο τό μίδος τού λαού εναντίον τής Πομπαντούρ ηΐτανε καθημερινώς. Ο λαός ζητούσε άφορη για να εκδηλώση την άγανάκτησίν του. Μιά μερά που εΐχε εκτεθή εις την θείαν του συρρέυσαντος λαού ο γυιός του διαδόχου, έτυχε να λείψη από κοντά του για λίγο η κ. Σωβέ, που τόν συνώδευε, κι όταν ξαναγύρισε βρήκε μέσα στην κούνια του, ένα δέμα, άπευθυνόμενο προς τόν βασιλέα.

Άνοιξαν τό δέμα και εΐδαν εκτός μερικών σπόρων σταριού οι όποιοι συμβόλιζαν τη σιτοδεία που βασιλευε τότε και ένα γράμμα γεμάτο πικρά παρόπανα εναντίον τού βασιλέως, εναντίον τής Κυβερνήσεώς του και προπάντων εναντίον τής σκανδαλώδους ζωής του με την κ. Πομπαντούρ.

Τόν απειλούσαν μ' ένα νέο Βαβαγιακί άν δεν άλλαζε διαγωγή στο έξής κι' άν δεν έφρόντιζε περισσότερο για τό λαό του.

Παρ' όλο τό θυμό που προέβησε αυτό τό γράμμα στο βασιλέα, έν τούτους τού έκαμε έντύπωση τό περιεχόμενό του κι' ο τρόπος τής άποστολής του. Η Πομπαντούρ ύποψιάστηκε την κ. Σωβέ, που συνώδευε τό παιδί, η όποία παρ' όλη την ύποστήριξη τής βασιλίσσης, τών ύπουργών και όλοκληρου τής αΐλης φυλακίστηκε στη Βαστίλλη από την όποία δέ βγήκε ποτέ.

Άποτέλεσμα τής καταστάσεως αυτής ητο η δολοφονική άπόπειρα η όποία έγινε κατά τού Λουδοβίκου στάς 4 Ιανουαρίου 757 από τόν Νταμιέν, ένω έπήγαινε στο Τριανόν για να δη την κόρη του πριγκίπισσα Βικτωρία, η όποία ητο λίγο άδιάθετη.

Τήν άπόπειρα αυτή εΐχαν προκαλέσει οι Ίησουίται, επειδή η Πομπαντούρ εΐχε εκδηλωθή έχθρικότητα εναντίον τους.

Άπό την εποχήν αυτής τής άποπειρας ο Λουδοβίκος κατελήφθη από μιά διαρκή μελαγχολία, την όποία η Πομπαντούρ μόνο κατόρθωνε να σκορπίζη με διαφόρους ψυχαγωγίας τής επινόησεώς της. Διοργάνωνε μουσικοχορησκευτικές έσπεριδες, συναυλίες, θεατρικές παραστάσεις μέσα στο καλάτι.

Μά σε κάμποσα χρόνια τό εΐχε

βαρεθή κι' αυτά ο βασιλεύς. Η άπόπειρα τού Νταμιέν τόν εΐχε κάνει νευρικό, δύσκολο κι' ιδιότροπο.

Έν τώ μεταξύ τά ρόδα τής νεότητος τής Μαρκησίας εΐχαν άρχισει να μαραινώνται. Είχε άδυνατίση τρομερά, τό πρόσωπό της εΐχε λεκιάσει, τό δέρμα της εΐχε άρχισει να γίνεται μελανό και να γυαλίζη κι' ο βασιλεύς άρχισει να χάνη τό θέλημά του τού έδινε.

Έν τούτοις όμως η Πομπαντούρ για να μη χάση την ευνοία της βρήκε έν άλλο τρόπο για να συγκρατή κοντά της, έστω και κατ' ανάγκην τό βασιλέα, ο όποιος εξακολουθούσε να άρέσκειται στις γυναίκες. Εφρόντιζε να τόν συνδέει έρωτικώς με διάφορα κορίτσια τό όποια αυτή τού έπρομήθευε.

Η άλήθεια όμως εΐνε ότι παρ' όλ' αυτά η αδιαφορία τού βασιλέως προς την Πομπαντούρ ηΐτανε καθημερινώς. Και όμως πώς την εκράτησε κοντά του μέχρι τού θανάτου της.

Έδώ η σκέψις τού βασιλέως εΐτανε πολύ πονηρή. Έμενεν ευχαριστιμένος βλέποντας ότι ο λαός έθεωρούσε ως αίτιαν όλων των κακών τού Κράτους την Πομπαντούρ, πράγμα που τόν ξεφόρτωνε φαινομενικά από τις ευθύνες του.

Αυτή λοιπόν η πονηρή σκέψις άνάγκασε τό Λουδοβίκο να κρατή πλησίον του μιά ευνοούμενη, η όποία καταλος πιά εΐχε έξαντλήση όλα τά μέσα για να τού άρέση, η όποία εΐταν παραπάνω από τριανταέξ χρόνων, που δεν εΐταν πιά ούτε όμορφη, ούτε χαριτωμένη και που πρό δεκαετίας εΐχε κάψει να τού άρέση.

Η Πομπαντούρ η όποία εΐχε καταλάβη τούς λόγους για τούς όποιους ητο αναπόσπαστος από τό βασιλέα, τόν εξεμεταλλέυε τρομερά. Έπενέβαινε στην έσωτερική διοίκηση, στη διλωματία και ακόμα άκόμη τά πριγκηπτικά συνοικέσια, έγινόντο κατά τās ύποδείξεις της.

Στό 1758 όταν πιά η Πομπαντούρ θά ητο 37 η 38 ετών εΐχε γίνηπιά άσχημονάτι.

Τι πρόωρον γήρας! Ποιά άλλοίως τών χαρακτηριστικών της! Πόσες ρυτίδες στο πρόσωπό της! Η λαμπρότης τού προσώπου της και οι γραμμές τών χαρακτηριστικών της δεν άποτελούσαν πιά παρά μιά γομφάτσα, και όλη έκείνη η γοητεία της εΐχε μεταβληθή σε μιά άτονη έκφραση. Είχε ακόμα τά μεγάλα κι' οραία της μάτια, άλλα δυό βαθεις θόλοι τά έκρυβαν. Εΐταν όπιστευτα ισχνή και τό χρώμα της εΐχε γίνη μολυβένιο. Τόν Ιανουάριο τού 1765 άρρώστησε βαρεία και πέθανε. Μερικοί ισχυρίζονται μάλιστα ότι την έδηλητηρίασαν.

Ο Λουδοβίκος XV εις έφηβικήν ηλικίαν (Είκοθεν τού μεγάλου ζωγράφου VANLLOO)

ΤΡΑΓΟΥΔΑΚΙΑ ΤΟΥ ΧΑΪΝΕ

Τά μάγουλά σου άκούμπα στά δικά μου, Θά τρέξουνε μαζί τό δάκρυά μας! Και σφίξε την καρδιά σου στην καρδιά μου Νά πεταχτή και να σμιχτή η φωτιά μας!

Κι' άν μέσ' στη φλόγα αυτή τη θεριωμένη Χυθούν τό δάκρυά μας ποταμοί Κι' άν σε κρατώ στο στήθη μου σφιγγμένη, Πεθαίνω άπ' της αγάπης την όρμη.

(Μετάφρασις) Άνωτώνιος Μάτεσις

ΔΙΑΤΙ ΑΡΕΘΟΥΝ

τά διαγρέττα Λούζη (Σταδίον 39) Χαντζία : Διότι η έκλογή και όδοκείη τών καπνών γίνεσαι από άνοθρώπους που έχουν γεννηθή εις αυτό τό είδος τής εργαδίας. Διότι εΐνε δυόκευαμένα από τόν άφρόν τών καλλιτέρων καπνών.

Ότι τα διαγρέττα Λούζη εΐνε άριστα τό όμολογοϋν όλοι όδοι τά έδοκιμασαν, και τά έδοκιμασαν οι καλλιτέροι καπνιστάι οι όποιοι έγιναν και πελάται των.